

I Det Radikale Venstre har vi gennem meget lang tid ment, at det var nødvendigt at forhøje aldersgrænserne for optagelse i dagpengesystemet. Vi har spurgt os selv, om det kunne være rigtigt, at unge mennesker på 16 år lagde billet ind på passive ydelser i så ung en alder. Vi forstår godt, hvorfor reglen er der. Der er en historisk forklaring på det, det er den måde, systemet er skruet sammen på.

Dengang arbejdsløsforsikringsloven blev lavet, så systemet helt anderledes ud, og de unge mennesker kom ud på arbejdsmarkedet langt tidligere end nu. Man kan derfor sige, at en modernisering af systemet – den modernisering, der sker nu – går ud på, at aldersgrænsen for optagelse i arbejdsløshedsforsikringen bliver hævet fra 16 til 18 år. Forslaget skal naturligvis ses i sammenhæng med tilbudet om eller pligten for de unge mennesker til at tage uddannelse eller jobtræning.

Det fører lige over i den måske mest væsentlige forbedring af systemet, nemlig at unge under 25 år efter 6 måneders ledighed inden for 9 måneder skal have ret og pligt til uddannelse eller jobtræning i op til 18 måneder, altså en fremrykning af uddannelsesindsatsen.

Vi ved jo, at de, der bliver tabere på arbejdsmarkedet, er dem, der ingen ordentlig uddannelse har. Det skal der laves om på, og derfor dette i virkeligheden meget ambitiøse forslag til en forbedring.

Vi kan i et velfærdssamfund som det danske ikke blive ved med at leve med, at op mod en tredjedel af en ungdomsårgang ikke får ordentlig uddannelse eller relevant jobtræning. Det skaber marginalisering og dårlig livskvalitet hos de mange, der bliver tabere.

Afkortningen af dagpengeperioden fra 7 til 5 år er efter Det Radikale Venstres opfattelse udtryk for den samme strategi, nemlig en forbedring for de ledige. Fremrykningen er knyttet sammen med aktivering. Efter 2 års ledighed sætter aktiveringen ind med fuld styrke, og aktiveringsperioden er herefter 3 år på dagpenge.

Ingen kan være tjent med, at ledige er ledige i både 7 og 9 år, og det aktuelle opsving skal udnyttes til at få de svageste ledige ind på arbejdsmarkedet. De skal aktiveres.

Det går som en rød tråd gennem forslaget, at det bygger på såvel ret som pligt. Man skal huske, at med den fremrykkede indsats får den ledige langt bedre muligheder for at bevare sin tilknytning til arbejdsmarkedet.

Endelig strammes reglerne for uddannelse med dagpenge op.

Tilgangen til overgangsydelse ophører med udgangen af året, fra 1. januar næste år. Overgangsydelse var tænkt som et overgangs-fænomen, der som led i arbejdsmarkedsreformen blev fremsat for 2 år siden. Nu bliver det afskaffet, dog således at borgere, der er fyldt 50 år i 1996, får mulighed for at søge ydelsen inden udgangen af januar næste år.

Endelig rummer forslagene, synes jeg, nogle interessante tanker, der åbner op for en fortsat diskussion om indførelse af tillægforsikring, om indpasning af afholdelse af ferie i arbejdsløshedsperioder samt om forbedring af arbejdsløshedsstatistikkerne og nogle opgørelsesmetoder. Det synes vi er interessant.

I Det Radikale Venstre håber vi på gennemførelsen af de fremlagte forslag og i hvert fald en diskussion om indførelsen af tillægforsikringer, feriedagpenge osv.

Vi mener, vi er nået et godt stykke vej i samarbejdet med vores regeringspartnere om disse lovforslag, og hvis jeg skulle være lidt dristig, vil jeg håbe, at vi har fremsat et tilbud, som det bliver svært at afslå. Det gælder både i forhold til de ledige og i forhold til de partier, som vi skal finde flertallet sammen med.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Det lyder jo smukt, når det fra De Radikales side bliver sagt, at den allerstørste forbedring i det her forslag er forbedringerne for de unge. Men problemet med tilbudene til de unge er lige præcis, at det er tilbud, man ikke kan sige nej til. Det er et tilbud af siciliansk karakter. Der er vel ingen, der forestiller sig, at man kan indgå i et regulært uddannelsesforløb, hvis det er noget, man er blevet tvunget til. Og der mangler fuldstændig en beretning om, hvad det er for nogle typer uddannelser. Hvorfor var svaret ikke snarere, at man skulle åbne de eksisterende uddannelser, som folk i stribevis er blevet afvist fra?

Hvorfor stiller man nogle uddannelser op, som man end ikke har fremlagt indholdet i?

Hvad er det for nogle typer uddannelse, hvor man forestiller sig at nogen efter 18 måneder vil være fuldt kompetent på et i øvrigt faglært arbejdsmarked?

Alle de ting er der ikke taget højde for. Så når fru Peschardt siger, at det er den bedste forbedring i det her forslag, så siger det altså temmelig meget om, hvad det egentlig er, der er i vente.